

НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТА РЕМОНТУ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНИХ СИСТЕМ РАКЕТНО-АРТИЛЕРІЙСЬКОГО ОЗБРОЄННЯ

Маслій Олег Миколайович

кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
заступник начальника академії з навчальної роботи, начальник навчального відділу,
Військова академія (м. Одеса)
mon2369@ukr.net

Сучасні тенденції розвитку освітніх технологій та основні напрямки державної політики, які визначені Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року потребують спрямування зусиль на розвиток дистанційного навчання в Збройних силах України як одного з найбільш дієвих інструментів реалізації моделі безперервного навчання [1; 2; 5].

Отже, завдання впровадження елементів дистанційного навчання при підготовці спеціалістів є актуальною.

На сучасному етапі існує два основні підходи до розвитку дистанційного навчання: європейський і північноамериканський, які мають дві різні концепції організації дистанційного навчання. **Перша концепція** набула поширення в європейському регіоні (Великобританія, Іспанія, ФРН, Нідерланди і ін.). **Друга** має місце в Канаді і США. Кожна з концепцій володіє певною специфікою, що обумовлена культурними, освітніми і національними традиціями.

Так, військове відомство США виділило 840 млн доларів на 13 років для розгортання системи дистанційного навчання в Збройних силах. Запланована розробка близько 535 курсів до 2020 р. Системи дистанційного навчання в збройних силах США особливо інтенсивно почали використовуватися протягом останнього десятиліття.

Військова академія (м. Одеса) здійснює підготовку військових фахівців служби ракетно-артилерійського озброєння для Збройних Сил України за ступенем вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» та за ступенем вищої освіти «Магістр» за спеціальністю «Озброєння та військова техніка».

На факультеті підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння існує три кафедри: кафедра інженерної механіки, кафедра електротехніки та систем ракетно-артилерійського озброєння а також кафедра ракетно-артилерійського озброєння.

Кафедра електротехніки та систем РАО є випусковою в галузі знань 14 «Електрична інженерія», готує бакалаврів та магістрів по спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка».

На наш погляд забезпечити систему дистанційного навчання слухачів за профілем підготовки спеціалістів РАО можливо лише за умовою створення відповідного інформаційного середовища, яке може бути представлено у вигляді

комплексу взаємопов'язаних програмних засобів, що забезпечують функціонування трьох основних автоматизованих систем: системи управління навчальним процесом, системи навчання і системи підтримки наукових досліджень (Рис. 1).

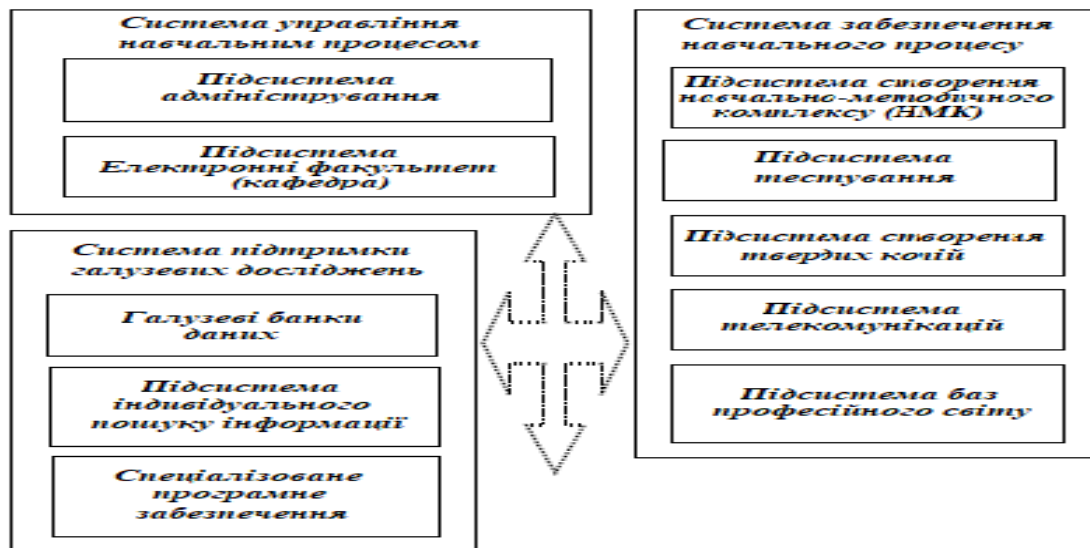

Рис. 1 Система дистанційного управління навчальним процесом

Зовнішня інформаційна система включає відомості про ВВНЗ і його потенціал. Її основне завдання – реклама ВВНЗ і спеціальностей, по яких ведеться підготовка фахівців. Орієнтована ця система на осіб, який бажають здобути освіту в даному ВВНЗ.

Система управління навчальним процесом повинна включати підсистему адміністрування і підсистему електронного факультету (кафедри). Інформаційним наповненням бази даних підсистеми адміністрування є документи, що регламентують підготовку фахівців з напрямів і спеціальностей ВВНЗ: кваліфікаційні характеристики, державні освітні стандарти, учбові плани. До функцій підсистеми адміністрування відносяться: забезпечення взаємодії між собою всіх складових інформаційної системи ВВНЗ, формування електронного банку даних по організації навчального процесу, розміщення електронних навчальних і навчально-методичних матеріалів по дисциплінах на навчальних web-серверах, автентифікація користувачів при доступі до будь-яких on-line ресурсів, а також при відправці виконаних завдань для уникнення випадків некоректної поведінки, автоматичне формування статистичних даних про результати роботи слухачів і їх оновлення в базах даних електронної кафедри.

Головне місце в функціонуванні інформаційного середовища дистанційного навчання повинна займати система забезпечення навчального процесу, яка складається з наступних елементів: підсистеми створення навчальних і методичних матеріалів, підсистеми тестування і оцінки знань, підсистеми бази даних (створення і ведення електронної бібліотеки: книги, журнали, навчальні матеріали і ін.).

Підсистема створення навчальних і навчально-методичних матеріалів є програмною оболонкою, що дозволяє викладачам створювати і актуалізувати

підручники, навчальні посібники, курси лекцій, збірки завдань, бази тестових питань, лабораторні, практикуми і тому подібне. Підсистема розробляється до кожної дисципліни, яка вивчається на кафедрі окремо. Зовнішній вигляд підсистемі створення навчальних та навчально – методичних матеріалів, наприклад, з дисципліни «Теоретичні основи електротехніки», може бути запропоновано в наступному вигляді (рис. 2).

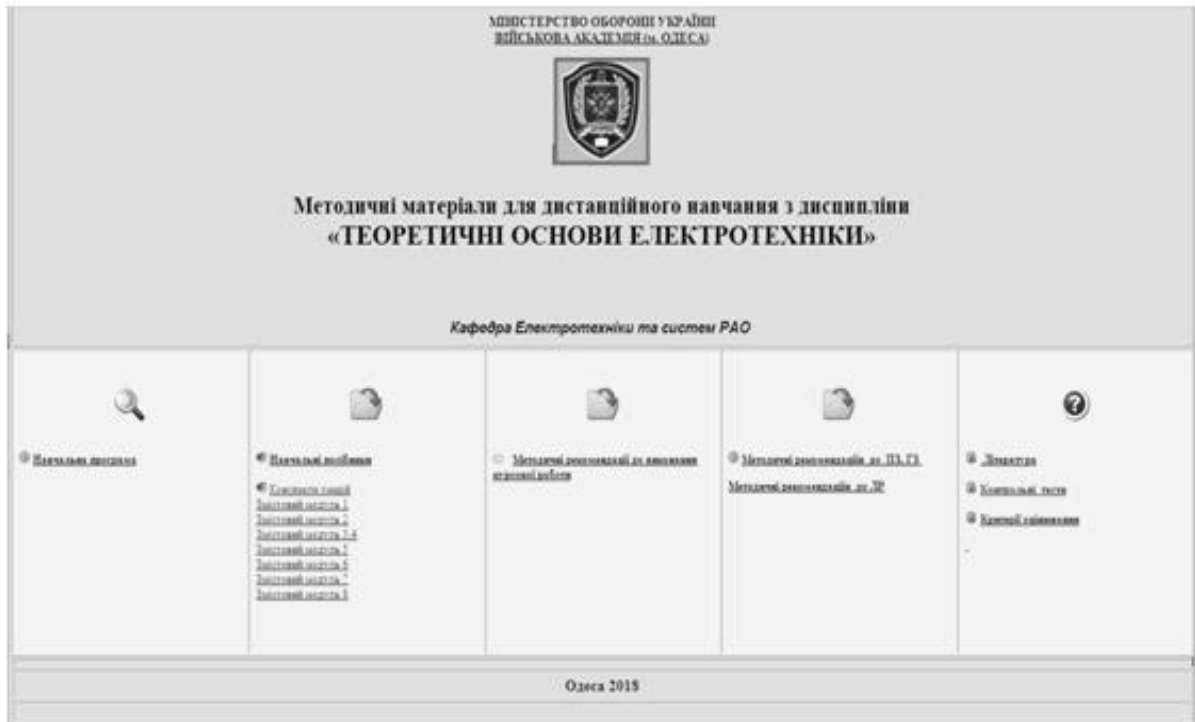

Рис. 2 Програмний інтерфейс підсистемі створення навчальних та навчально-методичних матеріалів

Як видно з рисунку, програмний інтерфейс дистанційного курсу з дисципліни «Теоретичні основи електротехніки» має вигляд електронного вікна в якому розташовані окремі блоки з елементами управління. Елементи управління забезпечують зручну навігацію в середовищі підсистеми навчальних та навчально – методичних матеріалів. Даний підхід дозволяє значно спростити доступ до відповідних навчальних матеріалів та сприяє підвищенню ефективності роботи системи управління навчальним процесом.

Успішне функціонування системи дистанційного навчання неможливе без відповідного кадрового, інформаційно-комунікаційного забезпечення і відлагодженої системи контролю результатів навчання. Застосування в системі освіти сучасних інформаційних технологій буде сприяти кращій підготовці майбутніх спеціалістів РАО до професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Положення про дистанційне навчання: затв. Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466. Офіційний вісник України. 2013. 24 травня. № 36. – С. 202.
2. Національна стратегія розвитку освіти України на період до 2021 року: затв. Указом Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013. Офіційний вісник Президента України. 2013. 05 липня. № 17. – С. 31.

3. Про затвердження Річної національної програми співробітництва Україна - НАТО на 2016 рік: затв. Указ Президента України від 12.02.2016 №45/2016 //Офіційний вісник Президента України 2016. 19 лютого. № 6. – С. 39.

4. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти: затв. Постановою Кабінету Міністрів від 25.04.2013 №466 //Офіційний вісник України 2016. 02 лютого. № 7. – С. 23.

5. Про затвердження Вимог до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями: затв. Наказом Міністра освіти і науки України від 30.10.2013 №1518 // Офіційний вісник України 2013. 22 листопада. № 88. – стор. 156.

6. Про затвердження Концепції дистанційного навчання у Збройних Силах України: затв. Наказом Міністерства Оборони України від 21.12.2015 №744.